

ACADEMIC SPECTRUM

2026-yil 2-son

Ilmiy-metodik jurnal
Научно методический журнал
Scientific and Methodical Journal

ISSN

3093-9089

Бухоро - 2026

ACADEMIC SPECTRUM

Ilmiy-metodik jurnal
Научно методический журнал
Scientific and Methodical Journal

№ 2-Son 2026-yil

Jurnal O‘zbekiston Respublikasi Buxoro viloyat Axborot va Ommaviy kommunikatsiyalar boshqarmasi tomonidan 2025-yil 26-dekabrdagi №1273056 sonli guvohnoma bilan ro‘yxatga olingan

BOSH MUHARRIR:

Axmadov Nazirjon Rahmat o‘g‘li

Psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

TAHRIRIYAT KENGASHI A‘ZOLARI

Кулешов Валерий Владимирович - pedagogika fanlari doktori, professor
Rossiya Fanlar akademiyasining akademigi (Ukraina).

Andriyenko Yelena Vasilyevna - pedagogika fanlari doktori, professor
(Novosibirsk davlat pedagogika universiteti Fizika, matematika, axborot va
texnologiya ta‘limi instituti, Novosibirsk, Rossiya).

Romm Tatyana Aleksandrovna - pedagogika fanlari doktori, professor
(Novosibirsk davlat pedagogika universiteti Tarix, gumanitar va ijtimoiy ta‘lim
instituti, Novosibirsk, Rossiya).

Olimov Shirinboy Sharofovich — pedagogika fanlari doktori, professor
(Buxoro davlat universiteti “Pedagogika” kafedrasini mudiri).

Zaripov Lochin Rustamovich - pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
(O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy
ta‘limni rivojlantirish ilmiy-tadqiqot markazi, O‘quv-uslubiy faoliyatni
takomillashtirish boshqarma boshlig‘i).

Safarov Dilmurod Xalimovich - psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
(Navoiy viloyati pedagogik mahorat markazi Akademik faoliyat bo‘yicha direktor
o‘rinbosari)

Nazarov Akmal Mardonovich - psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
(Buxoro davlat universiteti Yoshlar masalalari va ma`naviy-ma`rifiy ishlar bo‘yicha
birinchi prorektor).

Rustamov Shavkat Shuhrat o‘g‘li - psixologiya fanlari doktori (DSc), dotsent
(Buxoro davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini mudiri).

Ganjiyev Feruz Furqatovich - psixologiya fanlari doktori (DSc), dotsent
(Buxoro davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini professori).

Ismatova Dilafruz Tuymuratovna - psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa
doktori (PhD), (Buxoro davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini dotsenti).

Muxlisov Sodiqjon Saidjonovich - pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori
(PhD), (Buxoro davlat universiteti “Axborot tizimlari va raqamli texnologiyalar
kafedrasini dotsenti).

Tilavov Muxtor Hasan o‘g‘li - psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori
(PhD), (Buxoro davlat universiteti “Psixologiya” kafedrasini dotsenti).

Mas‘ul kotib:

Dehqonboyev Shohjahon Oybek o‘g‘li – Buxoro davlat universiteti
Psixologiya kafedrasini o‘qituvchisi

EDITOR-IN-CHIEF:

Akhmadov Nazirjon Rahmat o'g'li — Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor.

MEMBERS OF THE EDITORIAL BOARD:

Valeriy Vladimirovich Kuleshov — Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of the Russian Academy of Sciences (Ukraine).

Elena Vasilyevna Andrienko — Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Novosibirsk State Pedagogical University, Institute of Physics, Mathematics, Information and Technological Education, Novosibirsk, Russia).

Tatyana Aleksandrovna Romm — Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Novosibirsk State Pedagogical University, Institute of History, Humanities and Social Education, Novosibirsk, Russia).

Shirinboy Sharofovich Olimov — Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Bukhara State University, Head of the "Pedagogy" Department).

Lochin Rustamovich Zaripov — Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor (Research Center for the Development of Higher Education under the Ministry of Higher Education, Science and Innovations of the Republic of Uzbekistan, Head of the Department for Improvement of Educational and Methodological Activities).

Dilmurod Xalimovich Safarov — Doctor of Psychological Sciences (DSc), Professor (Navoi Regional Center for Pedagogical Excellence, Deputy Director for Academic Affairs).

Akmal Mardonovich Nazarov — Doctor of Psychological Sciences (DSc), Professor (Bukhara State University, First Vice-Rector for Youth Affairs and Spiritual-Educational Work).

Shavkat Shuhrat o'g'li Rustamov — Doctor of Psychological Sciences (DSc), Associate Professor (Bukhara State University, Head of the "Psychology" Department).

Feruz Furqatovich Ganjiyev — Doctor of Psychological Sciences (DSc), Associate Professor (Bukhara State University, Professor of the "Psychology" Department).

Dilafuz Tuymuratovna Ismatova — Doctor of Philosophy (PhD) in Psychological Sciences, Associate Professor (Bukhara State University, "Psychology" Department).

Sodiqjon Saidjonovich Mukhlisov — Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences, Associate Professor (Bukhara State University, "Information Systems and Digital Technologies" Department).

Muxtor Hasan o'g'li Tilavov — Doctor of Philosophy (PhD) in Psychological Sciences, Associate Professor (Bukhara State University, "Psychology" Department).

EXECUTIVE SECRETARY:

Dehqonboyev Shohjahon Oybek o'g'li — Lecturer, Department of Psychology, Bukhara State University.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

Ахмадов Назирджон Рахмат угли — доктор философии по психологии (PhD), доцент.

ЧЛЕНЫ РЕДАКЦИОННОГО СОВЕТА:

Кулешов Валерий Владимирович — доктор педагогических наук, профессор, академик Российской академии наук (Украина).

Андрienко Елена Васильевна — доктор педагогических наук, профессор (Новосибирский государственный педагогический университет, Институт физики, математики, информационных и технологических наук, г. Новосибирск, Россия).

Ромм Татьяна Александровна — доктор педагогических наук, профессор (Новосибирский государственный педагогический университет, Институт истории, гуманитарных и социальных наук, г. Новосибирск, Россия).

Олимов Ширинбой Шарофович — доктор педагогических наук, профессор (Бухарский государственный университет, заведующий кафедрой «Педагогика»).

Зарипов Лочин Рустамович — доктор педагогических наук (DSc), профессор (Научно-исследовательский центр развития высшего образования при Министерстве высшего образования, науки и инноваций Республики Узбекистан, начальник управления совершенствования учебно-методической деятельности).

Сафаров Дилмурод Халимович — доктор психологических наук (DSc), профессор (Навоийский областной центр педагогического мастерства, заместитель директора по академической деятельности).

Назаров Акмал Мардонович — доктор психологических наук (DSc), профессор (Бухарский государственный университет, первый проректор по делам молодежи и духовно-просветительской работе).

Рустамов Шавкат Шухрат угли — доктор психологических наук (DSc), доцент (Бухарский государственный университет, заведующий кафедрой «Психология»).

Ганжиев Феруз Фуркатович — доктор психологических наук (DSc), доцент (Бухарский государственный университет, профессор кафедры «Психология»).

Исматова Дилафруз Туймуратовна — доктор философии (PhD) по психологическим наукам, доцент (Бухарский государственный университет, кафедра «Психология»).

Мухлисов Содикжон Саиджонович — доктор философии (PhD) по педагогическим наукам, доцент (Бухарский государственный университет, кафедра «Информационные системы и цифровые технологии»).

Тилавов Мухтор Хасан угли — доктор философии (PhD) по психологическим наукам, доцент (Бухарский государственный университет, кафедра «Психология»).

ОТВЕТСТВЕННЫЙ СЕКРЕТАРЬ:

Дехконбоев Шохжахон Ойбек угли — преподаватель кафедры «Психология» Бухарского государственного университета.

Baratova Nozima

Buxoro Davlat Universiteti talabasi

Ilmiy rahbar:

Xidirova Gavhar Rustamovna

Buxoro Davlat Universiteti o'qituvchisi

RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

Annotatsiya. Mazkur maqolada raqamli texnologiyalar asosida barqaror turizmni rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlarini tahlil qilinadi. Hozirgi globallashtirish sharoitida turizm sohasi iqtisodiy o'sishning muhim omillaridan biri bo'lib, uning barqaror rivojlanishini ta'minlash dolzarb vazifaga aylanmoqda. Raqamli transformatsiya jarayonlari - sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar (big data), Internet of Things, mobil ilovalar, virtual va kengaytirilgan reallik texnologiyalari - turistik xizmatlarni boshqarish, rejalashtirish va monitoring qilishda yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Maqolada raqamli platformalar orqali ekologik yuklamani kamaytirish, resurslardan oqilona foydalanish, turist oqimini optimallashtirish va mahalliy hamjamiyat manfaatlarini himoya qilish mexanizmlari yoritiladi. Shuningdek, raqamli texnologiyalarning barqaror turizm tamoyillarini amalga oshirishdagi roli, xavflar va cheklovlar, hamda istiqbolli rivojlanish yo'nalishlari muhokama qilinadi. Tadqiqot natijalari raqamli yechimlar asosida turizmni ekologik, ijtimoiy va iqtisodiy jihatdan muvozanatli rivojlantirish mumkinligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: raqamli texnologiyalar, barqaror turizm, raqamli transformatsiya, turizm boshqaruvi, ekologik barqarorlik, aqlli turizm.

Аннотация. В статье рассматриваются теоретические и практические аспекты развития устойчивого туризма на основе цифровых технологий. В условиях глобализации туристическая отрасль становится одним из ключевых факторов социально-экономического развития, а обеспечение её устойчивости приобретает особую актуальность. Процессы цифровой трансформации, включая искусственный интеллект, большие данные, Интернет вещей, мобильные приложения, технологии виртуальной и дополненной реальности, существенно расширяют возможности управления, планирования и мониторинга туристических потоков. В работе анализируются механизмы снижения экологической нагрузки, рационального использования ресурсов и оптимизации туристического спроса с использованием цифровых платформ. Особое внимание уделяется роли цифровых решений в реализации принципов устойчивого развития, обеспечении баланса между экономическими выгодами, социальной ответственностью и охраной окружающей среды. Рассматриваются потенциальные риски цифровизации, а также перспективные направления внедрения инновационных технологий в туристической сфере. Результаты исследования подтверждают, что цифровые технологии являются важным инструментом формирования конкурентоспособной и устойчивой туристической индустрии.

Ключевые слова: цифровые технологии, устойчивый туризм, цифровая трансформация, управление туризмом, экологическая устойчивость, умный туризм.

Abstract. This article examines the theoretical and practical aspects of developing sustainable tourism based on digital technologies. In the context of globalization, the tourism industry has become a significant driver of socio-economic development, while ensuring its sustainability has turned into a key strategic priority. Digital transformation processes, including artificial intelligence, big data, the Internet of Things, mobile applications, and virtual and augmented reality technologies, create new opportunities for managing, planning, and monitoring tourism activities. The paper analyzes how digital platforms can reduce environmental pressure, promote the rational use of natural resources, optimize tourist flows, and enhance the participation of local communities. Special attention is paid to the role of digital solutions in implementing the principles of sustainable development and maintaining a balance between economic efficiency, social responsibility, and environmental protection. Potential risks and limitations of digitalization are also discussed, along

with перспективные направления future development of smart tourism systems. The findings indicate that digital technologies can serve as an effective tool for building a competitive, innovative, and sustainable tourism sector.

Key words: digital technologies, sustainable tourism, digital transformation, tourism management, environmental sustainability, smart tourism.

Kirish. So‘nggi o‘n yilliklarda turizm global iqtisodiyotning eng jadal rivojlanayotgan tarmoqlaridan biriga aylandi. Turizm nafaqat millionlab ish o‘rinlarini yaratish, balki hududlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishini jadallashtirish, madaniy almashinuvni kuchaytirish va milliy merosni targ‘ib qilishda muhim rol o‘ynamoqda. Biroq turizmning tez sur‘atlarda kengayishi bilan bir qatorda ekologik muammolar, tabiiy resurslarning haddan tashqari ekspluatatsiyasi, mahalliy aholi manfaatlarining cheklanishi va ijtimoiy tengsizlik kabi salbiy oqibatlar ham kuchayib bormoqda. Shu sababli zamonaviy ilmiy va amaliy tadqiqotlarda turizmni faqat iqtisodiy foyda manbai sifatida emas, balki ekologik, ijtimoiy va madaniy barqarorlikni ta‘minlovchi kompleks tizim sifatida rivojlantirish zarurati tobora dolzarb tus olmoqda.

Barqaror turizm konsepsiyasi ana shu ehtiyojlardan kelib chiqib shakllangan bo‘lib, u hozirgi avlod ehtiyojlarini qondirgan holda kelajak avlodlar imkoniyatlarini cheklab qo‘ymaslik tamoyiliga asoslanadi. Barqaror turizm ekologik muvozanatni saqlash, mahalliy hamjamiyat manfaatlarini himoya qilish va iqtisodiy samaradorlikni uyg‘unlashtirishni nazarda tutadi. Biroq ushbu tamoyillarni amaliyotga tatbiq etish an‘anaviy boshqaruv usullari bilan chegaralanib qolsa, kutilgan natijalarga erishish mushkul bo‘ladi. Shu nuqtai nazardan, zamonaviy raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi barqaror turizmni ta‘minlash uchun yangi strategik imkoniyatlar yaratmoqda.

Raqamli transformatsiya jarayonlari turizm sohasining deyarli barcha bo‘g‘inlarini qamrab olmoqda. Sun‘iy intellekt, katta ma‘lumotlar tahlili, Internet of Things, geografik axborot tizimlari, mobil ilovalar, virtual va kengaytirilgan reallik texnologiyalari turistlarning xulq-atvorini prognozlash, resurslardan oqilona foydalanish, turist oqimini muvozanatlashtirish va xizmatlar sifatini oshirish imkonini bermoqda. Shu bilan birga, raqamli platformalar orqali ekologik yuklamani nazorat qilish, muhofaza etiladigan hududlarda tashriflarni cheklash va mahalliy aholining iqtisodiy faolligini qo‘llab-quvvatlash mexanizmlari joriy etilmoqda.

Biroq raqamli texnologiyalarning joriy etilishi avtomatik tarzda barqarorlikni kafolatlamaydi. Raqamli tengsizlik, axborot xavfsizligi, ma‘lumotlardan noto‘g‘ri foydalanish va texnologik qaramlik kabi muammolar ham yangi xavf omillari sifatida yuzaga chiqmoqda. Shu bois raqamli yechimlarni barqaror turizm tamoyillari bilan uyg‘unlashtirish, ularning ijtimoiy, ekologik va iqtisodiy oqibatlarini kompleks baholash ilmiy tadqiqotlarning muhim yo‘nalishiga aylanmoqda.

Mazkur tadqiqotning dolzarbligi shundan iboratki, unda raqamli texnologiyalar asosida barqaror turizmni rivojlantirish istiqbollari, innovatsion boshqaruv modellari hamda ularning amaliy samaradorligi tizimli ravishda tahlil qilinadi. Tadqiqot raqamli transformatsiya sharoitida turizmni uzoq muddatli va muvozanatli rivojlantirishga xizmat qiluvchi ilmiy asoslangan tavsiyalar ishlab chiqishga qaratilgan.

Adabiyotlar tahlili. Barqaror turizmni raqamli texnologiyalar asosida rivojlantirish masalasi so‘nggi yillarda turizm nazariyasi va amaliyotida alohida ilmiy yo‘nalish sifatida shakllanib bormoqda. Adabiyotlarda bu yo‘nalish, avvalo, “barqaror rivojlanish” konsepsiyasining turizmga tatbiqi hamda raqamli transformatsiya (digital transformation) jarayonlarining turistik tizimga ta‘siri kesishmasida talqin qilinadi. Xalqaro darajada UN Tourism (sobiq UNWTO) raqamlashtirishni turizm sektorining raqobatbardoshligi, innovatsion yangilanishi va barqaror rivojlanish maqsadlariga erishishning muhim sharti sifatida ko‘rsatadi; bunda ma‘lumotlarga asoslangan boshqaruv, raqamli ko‘nikmalar, startaplar ekotizimi va platformaviy yechimlar ustuvor yo‘nalishlar sifatida ajratiladi. Shu yondashuv ilmiy adabiyotlarda “barqaror turizm”ning ekologik (resurslarni tejash, chiqindilar va karbon izini kamaytirish), ijtimoiy (mahalliy hamjamiyat manfaatlari, inklyuzivlik), iqtisodiy (barqaror daromad va bandlik) o‘lchovlarini raqamli texnologiyalar yordamida muvofiqlashtirish mumkinligi haqidagi konseptual xulosalar bilan uyg‘unlashadi.

Xorijiy tadqiqotchilar orasida raqamli turizm va “aqli turizm” (smart tourism) nazariy asoslarini ishlab chiqqan mualliflar alohida o‘rin tutadi. U. Gretzel, M. Sigala, Z. Xiang va C. Koo “aqli turizm”ni turistik destinatsiyalar, biznes va sayohatchilarning AKTga (ICT) tobora ko‘proq tayanishi, natijada katta hajmdagi ma’lumotlar qiymat (value) yaratishga aylantirilishi bilan izohlab, ushbu konsepsiyaning texnologik va biznes poydevorini tizimlashtiradi. Bu yondashuvda big data, real vaqt monitoringi, platformalararo integratsiya, hamda turist tajribasini shaxsiylashtirish (personalisation) barqaror boshqaruv uchun ham muhim mexanizm sifatida talqin qilinadi. D. Buhalis va A. Amaranggana esa “Smart Tourism Destinations” g‘oyasini rivojlantirib, sensorli infratuzilma, ma’lumot almashinuvi va analitika orqali turist ehtiyojlarini safargacha, safar davomida va safardan keyin boshqarish, xizmatlarni moslashtirish hamda destinatsiya raqobatbardoshligini oshirish mumkinligini asoslaydi. Mazkur ishlar ko‘pincha smart city konsepsiyasi bilan metodologik jihatdan tutash bo‘lib, destinatsiyani “raqamli ekotizim” sifatida ko‘rish tamoyilini kuchaytiradi. Natijada adabiyotlarda barqaror turizmni ta’minlashning an’anaviy vositalari (kvotalash, zonalash, muhofaza rejimlari) raqamli boshqaruv vositalari (geoma’lumotlar, onlayn bron va navbat boshqaruvi, dinamik narxlash, crowd-management) bilan to‘ldirilishi zarurligi haqida izchil fikr shakllanadi.

Rusiyzabon ilmiy makonda ham “turizmni raqamlashtirish” mavzusi faol rivojlanmoqda va u ko‘proq boshqaruv paradigmasining yangilanishi hamda xizmatlar ko‘rsatish zanjirida raqamli vositalarning (multimedia, mobil ilovalar, virtual turlar, platformalar) rolini ochib berish orqali yoritiladi. Masalan, L.A. Ovcharenko raqamlashtirishni turizm bozoridagi tendensiyalar fonida turizmni boshqarishning yangi paradigmasi sifatida ko‘rib, raqamli muhit sharoitida talab va taklifni muvofiqlashtirish, xizmatlarni tezkor moslashtirish, va boshqaruv qarorlarini ma’lumotlarga tayangan holda qabul qilish zarurligini ta’kidlaydi. Shuningdek, o‘quv-uslubiy va ilmiy-amaliy to‘plamlarda turizm axborot texnologiyalarining afzalliklari (tezkor axborot, shaffoflik, xizmatlarning qulayligi) bilan bir qatorda cheklovlari (kadrlar yetishmasligi, texnologik nomutanosiblik, kiberxavfsizlik) ham muhokama qilinadi; masalan, “Цифровые технологии в туризме” kabi materiallarda raqamli yechimlarning turizm va mehmondo‘stlik industriyasidagi qo‘llanish yo‘nalishlari hamda asosiy manbalar doirasi jamlangan. Shu yo‘nalishdagi konferensiya materiallari ham (masalan, raqamlashtirish sharoitida turizmni tashkil etish va boshqarish muammolari yoritilgan to‘plamlar) mavzuning amaliy ahamiyatini kuchaytiradi va raqamli kompetensiyalar, ta’lim texnologiyalari, hamda tarmoq boshqaruvida yangi modellar paydo bo‘layotganini ko‘rsatadi.

Umuman olganda, adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, xorijiy ilmiy yondashuvlarda (Gretzel–Sigala–Xiang–Koo; Buhalis va hammualliflar) “aqli turizm” ko‘proq ma’lumotlar qiymati, shaxsiylashtirilgan tajriba va ekotizimli integratsiya orqali izohlanar ekan, rusiyzabon tadqiqotlarda raqamlashtirish ko‘proq boshqaruv paradigmasi va xizmatlar infratuzilmasining modernizatsiyasi sifatida talqin qilinadi. Shu bilan birga, ikkala yo‘nalishning umumiy nuqtasi - raqamli texnologiyalar barqaror turizmning “o‘lchash–nazorat–optimallashtirish” zanjirini kuchaytirishi, ya’ni turist oqimini muvozanatlashtirish, ekologik yuklamani pasaytirish va mahalliy manfaatdor tomonlar ishtirokini oshirish uchun vosita bo‘la olishi haqidagi xulosadir. UN Tourismning raqamli transformatsiyaga doir yondashuvi ham aynan shu integrativ g‘oyani mustahkamlab, barqaror turizmni raqamli innovatsiyalar bilan uyg‘un strategiya sifatida qarash zarurligini ko‘rsatadi.

Muhokama. Olib borilgan tahlillar va adabiyotlar sharhi shuni ko‘rsatadiki, raqamli texnologiyalar barqaror turizmni rivojlantirish jarayonida nafaqat yordamchi vosita, balki strategik boshqaruv omiliga aylanib bormoqda. Turizmning an’anaviy rivojlanish modeli ko‘pincha iqtisodiy manfaatlarga ustuvor ahamiyat berib, ekologik va ijtimoiy oqibatlarni ikkilamchi darajaga tushirib qo‘ygan bo‘lsa, raqamli transformatsiya ushbu muvozanatsizlikni bartaraf etish uchun yangi mexanizmlarni taklif etmoqda. Ayniqsa, real vaqt rejimidagi ma’lumotlar, prognoz modellar va avtomatlashtirilgan monitoring tizimlari yordamida turist oqimini boshqarish, tabiiy hududlarga tushadigan yuklamani cheklash va resurslardan foydalanishni optimallashtirish imkoniyati paydo bo‘lmoqda.

Muhokama jarayonida aniqlanadiki, raqamli texnologiyalarning eng muhim afzalligi ularning kompleks xarakteridadir. Bir tomondan, sun‘iy intellekt va katta ma’lumotlar tahlili turistlarning

xulq-atvorini chuqurroq tushunish, mavsumiy yuklama va talab tebranishlarini aniq prognozlash imkonini beradi. Bu esa destinatsiyalarni rejalashtirishda haddan tashqari gavjumlikni oldini olish, infratuzilmani moslashtirish va ekologik xavflarni kamaytirishga xizmat qiladi. Ikkinchi tomondan, mobil ilovalar, onlayn platformalar va raqamli xizmatlar turistlar uchun qulaylikni oshiradi, shaffoflikni ta'minlaydi va xizmatlar sifatini yaxshilaydi. Natijada raqamli yechimlar barqaror turizmning ekologik va iqtisodiy o'lchovlarini bir vaqtning o'zida mustahkamlash imkonini yaratadi.

Biroq muhokama shuni ham ko'rsatadiki, raqamli texnologiyalarni joriy etishning o'zi barqarorlikni avtomatik tarzda ta'minlamaydi. Texnologik yechimlar noto'g'ri strategiya yoki zaif institutsional muhit sharoitida aksincha, ijtimoiy tengsizlikni kuchaytirishi, raqamli tafovutni chuqurlashtirishi va mahalliy hamjamiyat manfaatlarini chetlab o'tishi mumkin. Masalan, raqamli platformalardan faqat yirik kompaniyalar foydalanishi, kichik biznes va mahalliy tadbirkorlarning raqobatbardoshligini pasaytirishi ehtimoli mavjud. Shu sababli raqamli transformatsiya barqaror turizm tamoyillari bilan uyg'un strategiya doirasida olib borilishi zarur.

Muhokama natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli texnologiyalar barqaror turizmni rivojlantirishda uchta asosiy yo'nalishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Birinchidan, ular ekologik boshqaruvni kuchaytiradi: sensorli tizimlar, geoma'lumotlar va monitoring platformalari orqali tabiiy resurslar holatini nazorat qilish, muhofaza etiladigan hududlarda tashriflarni cheklash va chiqindilar hajmini kamaytirish imkoniyati kengayadi. Ikkinchidan, raqamli yechimlar ijtimoiy barqarorlikni qo'llab-quvvatlaydi: mahalliy aholining turizm jarayonlaridagi ishtirokini oshirish, xizmatlarni inklyuziv qilish va madaniy merosni raqamli vositalar orqali targ'ib etish imkoniyatlari paydo bo'ladi. Uchinchidan, raqamli transformatsiya iqtisodiy samaradorlikni oshiradi: xarajatlarni kamaytirish, xizmatlar zanjirini optimallashtirish va innovatsion biznes modellarni joriy etish orqali turizm sektorining raqobatbardoshligi mustahkamlanadi.

Shu bilan birga, muhokama jarayonida raqamli texnologiyalar bilan bog'liq xavf va cheklovlar ham alohida e'tibor talab etishi aniqlanadi. Axborot xavfsizligi, shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish, texnologik qaramlik va kadrlar yetishmasligi raqamli turizm rivojlanishining zaif nuqtalari sifatida namoyon bo'lmoqda. Bundan tashqari, ekologik muammolarni faqat texnologiya yordamida hal qilish mumkin degan texnokratik yondashuv ham yetarli emasligi ko'rinadi. Barqaror turizm samaradorligi raqamli innovatsiyalar bilan bir qatorda normativ-huquqiy baza, boshqaruv madaniyati va jamiyatning ekologik ongiga ham bevosita bog'liqdir.

Umuman olganda, muhokama natijalari shuni tasdiqlaydiki, raqamli texnologiyalar barqaror turizmni rivojlantirish uchun kuchli katalizator bo'la oladi, biroq ularning samarasi faqat kompleks va muvozanatli yondashuv sharoitida namoyon bo'ladi. Raqamli yechimlarni ekologik, ijtimoiy va iqtisodiy maqsadlar bilan uyg'unlashtirish, manfaatdor tomonlar o'rtasida hamkorlikni kuchaytirish va uzoq muddatli strategiyani shakllantirish barqaror turizm istiqbollari belgilovchi asosiy omillar sifatida namoyon bo'lmoqda.

Raqamli texnologiyalarni barqaror turizmga joriy etish jarayoni nafaqat texnik yangilanish, balki turizm boshqaruvining falsafiy va metodologik asoslarini qayta ko'rib chiqishni ham talab etadi. An'anaviy turizm boshqaruvi ko'pincha statistik hisobotlarga va retrospektiv tahlillarga tayangan bo'lsa, raqamli muhit sharoitida qaror qabul qilish jarayoni dinamik va prognozga yo'naltirilgan xarakter kasb etmoqda. Bu holat turizmni rejalashtirishda "reaktiv boshqaruv"dan "proaktiv boshqaruv"ga o'tish imkonini yaratadi, ya'ni muammolar yuzaga kelgandan keyin emas, balki ularning ehtimoliy oqibatlari oldindan baholanib, profilaktik choralar ko'riladi.

Alohida ta'kidlash joizki, raqamli texnologiyalar barqaror turizmni rivojlantirishda hududiy tafovutlarni yumshatish imkoniyatiga ham ega. Masalan, an'anaviy infratuzilma cheklangan chekka hududlarda raqamli platformalar orqali mahalliy turistik mahsulotlarni global bozorlarga chiqarish, onlayn bronlash va raqamli marketing vositalari yordamida turist oqimini diversifikatsiya qilish mumkin. Bu esa turizm daromadlarining markazlashuvini kamaytirib, hududlar o'rtasida iqtisodiy muvozanatni mustahkamlashga xizmat qiladi.

Shuningdek, raqamli texnologiyalar turizmning "ko'rinmas xarajatlari"ni aniqlashda muhim instrument sifatida namoyon bo'lmoqda. Ko'plab ekologik va ijtimoiy zararlar an'anaviy iqtisodiy hisob-kitoblarda aks etmaydi, biroq raqamli monitoring va modellashtirish vositalari orqali suv sarfi,

energiya iste'moli, transport emissiyalari va antropogen bosim darajasini miqdoriy baholash imkoniyati kengaymoqda. Natijada turizm loyihalarining haqiqiy barqarorlik darajasi aniqroq o'lchanib, strategik rejalashtirish yanada asosli tus oladi.

Muhim jihatlardan yana biri - raqamli texnologiyalarning turizm madaniyatini o'zgartirayotganidir. Turist endi passiv iste'molchi emas, balki raqamli muhitda faol ishtirokchi, baholovchi va hamyaratuvchi subyektga aylanmoqda. Onlayn sharhlar, reyting tizimlari va ijtimoiy tarmoqlar orqali shakllanayotgan jamoaviy fikr xizmatlar sifatini oshirish bilan birga, barqarorlik me'yorlariga rioya qilmagan subyektlarga nisbatan ijtimoiy nazorat mexanizmini ham kuchaytiradi. Bu esa barqaror turizm tamoyillarining faqat davlat siyosati emas, balki bozor va jamiyat tomonidan ham qo'llab-quvvatlanishiga olib keladi.

Umuman olganda, raqamli texnologiyalar barqaror turizmni rivojlantirishda nafaqat operatsion samaradorlikni oshiruvchi vosita, balki boshqaruv madaniyatini, hududiy siyosatni va turist xulq-atvorini qayta shakllantiruvchi chuqur transformatsion omil sifatida namoyon bo'lmoqda. Aynan mana shu sifat jihatidan o'zgarishlar raqamli transformatsiyaning barqaror turizm istiqbollari uchun eng muhim va uzoq muddatli natijalaridan biri hisoblanadi.

Xulosa. Olib borilgan tahlillar va muhokamalar shuni ko'rsatadiki, raqamli texnologiyalar zamonaviy turizmning rivojlanish trayektoriyasini tubdan o'zgartirayotgan, barqarorlik tamoyillarini amaliyotga joriy etish uchun yangi imkoniyatlar yaratadigan muhim strategik omilga aylanmoqda. Turizm sohasining jadal kengayishi bilan birga yuzaga kelayotgan ekologik yuklama, resurslarning cheklanganligi va ijtimoiy nomutanosiblik muammolari raqamli yechimlar yordamida yanada aniq boshqarilishi mumkin bo'lgan jarayonlar sifatida namoyon bo'lmoqda. Shu ma'noda, raqamli transformatsiya barqaror turizmni rivojlantirishning ajralmas tarkibiy qismi sifatida qaralishi zarur.

Tadqiqot natijalari shuni tasdiqlaydiki, raqamli texnologiyalar barqaror turizmning uch asosiy o'lchovi - ekologik, ijtimoiy va iqtisodiy barqarorlikni bir vaqtning o'zida mustahkamlash imkonini beradi. Real vaqt rejimidagi monitoring tizimlari va katta ma'lumotlar tahlili tabiiy hududlarga tushadigan yuklamani nazorat qilish, muhofaza etiladigan zonalarda tashriflarni cheklash va resurslardan oqilona foydalanishni ta'minlashga xizmat qiladi. Raqamli platformalar va mobil ilovalar orqali turist oqimini muvozanatlashtirish, xizmatlarni shaxsiylashtirish va infratuzilmani samarali rejalashtirish imkoniyati kengayadi. Shu bilan birga, raqamli vositalar mahalliy hamjamiyat manfaatlarini himoya qilish, kichik biznesni qo'llab-quvvatlash va madaniy merosni raqamli shaklda targ'ib etish orqali ijtimoiy barqarorlikni kuchaytiradi.

Biroq xulosa shuni ham ko'rsatadiki, raqamli texnologiyalarni joriy etishning o'zi barqarorlikni kafolatlamaydi. Texnologik yechimlar faqat puxta ishlab chiqilgan strategiya, samarali institutsional muhit va mas'uliyatli boshqaruv bilan uyg'unlashgandagina kutilgan natijani beradi. Raqamli tafovut, kadrlar yetishmasligi, axborot xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish muammolari raqamli turizm rivojlanishining jiddiy cheklovlari sifatida saqlanib qolmoqda. Shu sababli barqaror turizmni raqamlashtirish jarayoni normativ-huquqiy baza, ta'lim tizimi va boshqaruv madaniyatini izchil takomillashtirish bilan birgalikda olib borilishi lozim.

Umuman olganda, raqamli texnologiyalar barqaror turizmni rivojlantirishning kuchli katalizatori sifatida namoyon bo'lib, turizm sektorining uzoq muddatli raqobatbardoshligini ta'minlash, ekologik muvozanatni saqlash va ijtimoiy manfaatlarni uyg'unlashtirish uchun muhim ilmiy-amaliy asos yaratadi. Kelgusida raqamli innovatsiyalarni barqaror rivojlanish maqsadlari bilan uyg'unlashtirish, manfaatdor tomonlar o'rtasida hamkorlikni kuchaytirish va ma'lumotlarga asoslangan boshqaruvni keng joriy etish barqaror turizm istiqbollarini belgilovchi asosiy yo'nalishlar sifatida dolzarbligini saqlab qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. Buhalis D. Tourism and Information Technologies: Past, Present and Future // Tourism Recreation Research. – 2003. – Vol. 28, № 3. – P. 41–58.
2. Buhalis D., Amaranggana A. Smart Tourism Destinations: Foundations, Analytics, and Applications // Journal of Tourism Futures. – 2015. – Vol. 1, № 3. – P. 179–188.
3. Gretzel U., Sigala M., Xiang Z., Koo C. Smart Tourism: Foundations and Developments // Electronic Markets. – 2015. – Vol. 25, № 3. – P. 179–188.

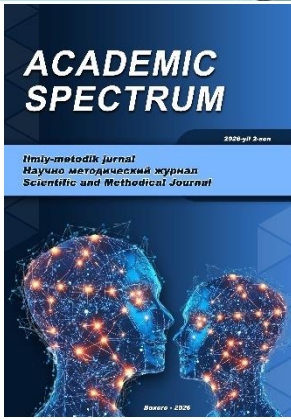
MUNDARIJA:

Qurbonov G‘ulomjon G‘afurovich Ochilboyeva Maftuna Dilshod qizi	<i>Matematik ta’limda differensial yondashuv tushunchasi va uning shakllanishining hozirgi holati</i>	6
Xusanova Gulasal Shuhratjon qizi Husanboyeva Xurshidabonu Muhammadamin qizi	<i>Axborot texnologiyalarining chet tilini o‘qitish metodikasidagi o‘rni va ahamiyati</i>	10
Nasirdinova Gulshoda Donyorbek qizi Abdumalikova Marjona Doniyorjon qizi	<i>Kollaborativ o‘qitish texnologiyasi “boshlang‘ich ta’lim pedagogikasi” faniga tatbiq etish imkoniyati</i>	13
Alimdjanova Dilbar Negmatovna	<i>Jamoat salomatligini fanini o‘qitishda mualliflik pedagogik texnologiyalari</i>	18
Raximova Nasiba Nuriddinovna	<i>O‘smirlarda agressiya muammosini o‘rganishning nazariy-metodologik asoslari</i>	22
Bozorova Nazokat Mamasoatovna	<i>Tarixiy podkastlar va videobloglar o‘quvchilarning kognitiv faolligini rivojlantirish shakli sifatida</i>	26
To‘rayeva Dilovar Naimovna	<i>Kichik yoshdagi o‘quvchilarning badiiy asarni tahlil etishdagi psixologik xususiyatlari</i>	30
Bobomurodova Mahzuna Ortiq qizi	<i>Gidronimlarda geografik va tarixiy omillarning aks etishi</i>	33
Giyasova Zuxra Raxmatullayevna	<i>Gaz molekulalarining tezliklar bo‘yicha taqsimoti: desmos yordamida raqamli vizualizatsiya va didaktik imkoniyatlar</i>	36
Bekimbetova Gulnaz Nabatovna	<i>Methodology for using educational materials on natural resources in theoretical classes</i>	43
Narmuradova Rayhon Uktamovna	<i>Huquqni muhofaza qiluvchi organlar xodimlarini psixologik tahlilga o‘rgatishning ahamiyati</i>	48
Itolmasova Nafisa Furqatovna	<i>Kasbiy qobiliyat tushunchasi va uning psixologik asoslari</i>	51
Yunusova Sohiba Abdulmamidovna Raxmataliyeva Marjona Xurshidjon qizi	<i>Jarayonlarni boshqarishda rejining va kaizen uslublari asosida samaradorlikni oshirish</i>	54
Narmuradova Rayhon Uktamovna	<i>Jinoyat sodir etishda affekt holatining psixologik va huquqiy bahosi</i>	57
Ismatova Kamola Azizjon qizi	<i>Bola psixik taraqqiyotida oilaning ahamiyati</i>	60
Ochilova Mexrubon Syratovna	<i>Значение курсов повышения квалификации учителей цифровой грамотности и применению образовательных платформ на уроках географии</i>	64
Sirojov Otajon Orifjonovich	<i>Talabalarning o‘quv faoliyatini raqamli texnologiyalar asosida tashkil qilishning integrativ mexanizmlarini takomillashtirish</i>	69
Islomov Nurtoy Nomoz o‘g‘li	<i>Talabalarda atamalar bilan ishlash ko‘nikmalarini takomillashtirish</i>	76

Madaminova Gulzira Gulamkadirovna	<i>Ingliz tili o‘qitishda o‘quvchilarning kognitiv kompetensiyani rivojlantirish metodlari tahlili</i>	80
Eshmuminova Oybarchin Botirovna	<i>Maktabdan tashqari ta’lim strategiyalari: istiqbolli yo‘nalishlar, strategik rejalashtirish va amaliy tadqiqotlar</i>	84
Ibodulloyev Nurali Sheraliyevich	<i>Raqamli texnologiyalardan foydalanishning ta’lim jarayonidagi o‘rni</i>	88
Odamova O‘g‘iljon Kenjayevna	<i>Ta’lim muassasalarida psixologik xizmatning samaradorligini oshirishda ertak terapiyasining o‘rni</i>	91
Shikarov Tolib Tavakalovich	<i>Raqamli pedagogikada adaptiv ta’lim texnologiyalari: talabalarning individual ehtiyojlarini qondirish va o‘quv samaradorligini oshirish</i>	95
Raximov Azizbek Normurodovich	<i>Jadid munavvarlar faoliyatida vatanparvarlik tarbiyasining pedagogik mohiyati</i>	99
Shomurodova Nozima Baxriddin qizi	<i>Maktabgacha yoshdagi bolalarda tanqidiy fikrlashni rivojlantirishda xorijiy tajribalar tahlili</i>	104
Xolmirzayeva Shahnoza Majidovna	<i>Maktabgacha yoshdagi bolalarda mustaqillik va ijodiy tashabbusni rivojlantirishning pedagogik asoslari</i>	108
Tangirov Farxodjon Mamatyakubovich	<i>Loyihaga asoslangan faoliyatning o‘quvchilar meta-fan kompetensiyalari va texnologik madaniyatini rivojlantirishga ta’siri</i>	112
Rasulov Rustambek Odilovich Xoshimov Mirjalol Murodjon o‘g‘li	<i>Xalqaro aloqa: mohiyati, rivojlanishi, va zamonaviy tendensiyalar</i>	119
Baratova Nozima Xidirova Gavhar Rustamovna	<i>Raqamli texnologiyalar asosida barqaror turizmni rivojlantirish istiqbollari</i>	123
Urazaliyeva Dilraboxon Nishonboyevna	<i>O‘smirlarda suisid xavfining bio-psixo-fiziologik mexanizmlari: masofaviy psixogen ta’sir sharoitida tibbiy-psixologik yondashuv</i>	129
Kurbonov Munis Ro‘zmetova Muhabbat	<i>Ta’lim jarayonida pedagogik yondashuv axborotlashtirishning ahamiyati</i>	137
Farmonova Dildora Sobirovna	<i>Nogiron bolalarning jamiyatga moslashuvidagi to‘siqlar</i>	140
Axmadova Gulbashakar Azizbekovna	<i>Erta bolalikda emotsional befarqlikning oqibatlari</i>	143
Tojiboyev Ziyodilla A‘zamjon o‘g‘li	<i>Raqamli iqtisodiyot sharoitida milliy iqtisodiyotni rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlari</i>	147
Umaraliyeva Hilola Fazliddin qizi	<i>Talabalarning kommunikativ kompetentligi guruhiiy o‘zaro ta’sir samaradorligining prediktori sifatida</i>	149
Kozieva Ikbol Komilzhonovna	<i>Onomastics funksions</i>	153
Ismatova Dilafruz To‘ymuratovna	<i>Zamonaviy jamiyatda oilaviy qadriyatlar transformatsiyasi: an’anaviy modeldan individualistik modelga o‘tish jarayoni</i>	156
Ziyadilloeva Malikabonu Abdulloyevna	<i>Approaches to studying individual soldier performance and group interaction in the armed forces</i>	160

Ashrapov Nodirbek Namoz o'g'li	<i>O'smirlik davrida kognitiv jarayonlarning shakllanishiga ta'sir etuvchi ijtimoiy-muhit omillari va ularning shaxs kamolotidagi ahamiyati</i>	164
Hamroyev Jasur Umedovich	<i>Oliy ta'lim muassasalarida sun'iy intellekt texnologiyalari asosida talabalarning innovatsion tafakkuri va muammoli vaziyatlarni hal etish kompetensiyalarini rivojlantirish mexanizmlari</i>	169
Axmadov Nazirjon Rahmat o'g'li	<i>Social and psychological factors in the development of positive behavior in adolescents</i>	173
Rustamov Shavkat Shuxratovich	<i>Pedagogical and psychological approaches to developing students' innovative competence</i>	177
Назаров Акмал Мардонович	<i>Психологические факторы развития креативного мышления и инновационного подхода у студентов</i>	180
Ганджиев Феруз Фуркатович	<i>Проявления агрессии среди подростков в социальных сетях и их психологические последствия</i>	184
Дехконбоев Шохжахон Ойбекович	<i>Методы и подходы судебно-психологической экспертизы при оценке эмоционального состояния личности</i>	189
Zoirov Abduqodir Askarovich	<i>Talabalarda diqqat sifatлари rivojlanishining psixologik determinantlari</i>	193
Xolmo'minova Yasmina Ma'murjon qizi	<i>Maxsus ehtiyojli bolalar bilan ishlashda individual ta'lim dasturlarining samaradorligi</i>	197
Khusanova Gulasal Shuhratjon kizi, Fozilova Shakhzoda Aslam kizi	<i>Comparison of the effectiveness of online and offline learning</i>	200
Raximova Moxinora Xoshimjanovna Ibrohimova Feruzabonu Ilyosbek qizi	<i>Rivojlangan xorijiy mamlakatlar ta'limi taraqqiyotining ayrim masalalari</i>	203
Шарипова Умида Шавкат кизи	<i>Факторы и проблемы исследования гендера в социолингвистике</i>	206
Тагирова Муштарий Махсудовна	<i>Своеобразные черты литературных и публицистических трудов джадидов</i>	209
Narziyeva Husnora	<i>Norasmiy savdoning shahar iqtisodidagi o'rni</i>	212
Xomidova Mahliyo Akobir qizi	<i>Elektron hisoblash mashinalari uchun yaratilgan dasturlar, ixtirolar, foydali modellar va sanoat namunalari</i>	216
To'raqulova Nargiza Ali qizi	<i>Yozuvning vujuga kelishi va tilshunoslikdagi ahamiyati</i>	219
Qovlonbekov Abdulaziz Abdullajon o'g'li.	<i>Para sportchilarni qo'llab quvvatlashning ijtimoiy psixologik determinatlari (o'smir yoshidagi parasportchilar misolida).</i>	222
Diyorbek Abrayev Mamarajab ogli	<i>Translation of culturally-bound words from english into uzbek: challenges and strategies</i>	225
Sharipova Shukronaxon Baxtiyorjon qizi	<i>O'zbek xalq og'zaki ijodi va uni maktabgacha yoshdagi bolalar emotsional intellektini rivojlantirishda qo'llashning psixologik asoslari</i>	228

Rahmatova Nasiba Sobirovna	<i>Gender psixologiyasida jinsiy farqlanish muammolarini tahlil qilishda erkaklar va ayollarning rollari</i>	231
Ro‘ziyev Ulug‘bek Muzzafarovich	<i>O‘smirlardagi emotsional zo‘riqishlar va ularni kelib chiqish sabablari</i>	238
Mirzayeva Dilshoda Ikromjonova Sayfidinova Aziza Tolibovna	<i>O‘zbek va ingliz leksikasida nabotot obrazlarining metaforik talqini</i>	242
Qodirova Dilnoza Murtazoyevna	<i>Talabalarda professional identifikatsiya jarayonining psixologik determinantalari</i>	244
Tajibayev Shohruh Maqsudovich	<i>The influence of psychological characteristics on guides' communicative skills and their professional significance</i>	251
Sharopov Suxrob Shodi o‘g‘li	<i>O‘smirlarda refleksiv xususiyatlar va tanqidiy fikrlash o‘rtasidagi bog‘liqlik</i>	256

“ACADEMIC SPECTRUM”

ILMIY METODIK JURNALI UCHUN MAQOLALARNI RASMIYLASHTIRISH TALABLARI

“ACADEMIC SPECTRUM” ilmiy jurnali mualliflari diqqatiga!

1. “ACADEMIC SPECTRUM” ilmiy jurnali ilmiy maqolalarni o‘zbek, rus va ingliz tillarida chop etadi.

2. E‘lon qilinadigan maqolalarga bo‘lgan asosiy talablar:

✚ ishning dolzarbligi va ilmiy yangiligi;

✚ maqolaning hajmi: adabiyotlar ro‘yxati, chizma va jadvallar inobatga olingan holatda 3-8 betgacha;

✚ maqola nomi, annotatsiya (50-60 ta so‘z) va tayanch so‘zlar (8-

10 ta) ingliz, o‘zbek va rus tillarida keltiriladi.

3. Maqola boshida mavzu, muallifning F.I.O. (to‘liq yozilishi kerak), mualliflar bir nechta bo‘lsa, ularning har biri haqida to‘liq ma‘lumotlar berilishi shart, tashkilot, shahar, mamlakat, muallifning e-maili ko‘rsatiladi. Matnda kirish qismi, tadqiqot obyekti va qo‘llanilgan metodlar, olingan natijalar va ularning tahlili, xulosa, adabiyotlar ro‘yxati, albatta, keltiriladi. Maqolada keyingi 10-15 yilda e‘lon qilingan adabiyotlarga havola qilinishi tavsiya etiladi.

4. Matn uchun: Microsoft Word; Times New Roman, 12 shrift, maqola nomi bosh harflarda, interval 1,0; abzas 1,0 sm, yuqori va pastki tomon 2 sm, chap va o‘ng tomon 2 sm.

5. Agar maqolaga rasm, jadval, diagramma, sxema, chizma, turli grafik belgilar kiritilgan bo‘lsa, ular aniq va ravshan tasvirlanishi, qisqartmalarning to‘liq izohi yozilishi lozim. Formulalar matnga maxsus kompyuter dasturlarida kiritilishi kerak.

6. Iqtibos olingan yoki foydalanilgan adabiyot satr osti izohi tarzida emas, balki maqola oxirida asosiy matndagi ketma-ketligi asosida umumiy ro‘yxatda ko‘rsatiladi. Matn ichidagi ko‘chirmadan so‘ng iqtibos olingan asarning ro‘yxatdagi tartib raqami va sahifasi kvadrat qavs ichida beriladi. Bu o‘rinda kitob, to‘plam, monografiyalar uchun mualliflarning ism-familiyalari, manbaning to‘liq nomi, nashr ko‘rsatkichi (shahar, nashriyot va nashr yili) ko‘rsatiladi. Jurnal maqolalari va boshqa davriy nashrlar uchun mualliflarning ism-familiyalari, maqola nomi, jurnal nomi, yili va soni, sahifa nomeri ko‘rsatiladi.

7. Maqola matni kamida 70-80 % muallifning shaxsiy izlanishlari natijasiga asoslanishi lozim. Topshirilgan maqolalar “Anti plagiat” tizimi yordamida tekshiriladi.

8. Tahririyatga taqdim qilingan maqolalar tahririyat tomonidan taqrizga beriladi. Maqola taqrizdan qaytgach, agar zarur bo‘lsa, barcha savol va e‘tirozlar bo‘yicha muallifga qayta ishlash uchun taqdim etiladi. Maqola nusxalari qaytarilmaydi.

9. Tahririyat maqolani taqrizga yuboradi, taqriz ijobiy bo‘lsa maqola jurnalda chop etish uchun qabul qilinadi. Jurnalda anjuman tezislar va ma‘ruzalari chop etilmaydi. E‘lon qilingan materiallarning haqqoniyligiga va ko‘chirilmaganligiga shaxsan muallif javobgardir.

10. Tahririyat maqolaga ayrim kichik o‘zgartirishlarni kiritishi mumkin. Yuqoridagi talablarga javob bermaydigan maqolalar tahririyat tomonidan ko‘rib chiqilmaydi va muallifga qaytarilmaydi.

11. Ijobiy taqriz berilgan maqola tahririyat tomonidan qabul qilingan sanaladi. Jurnal tahririyati maqola matnini qisqartirish va unga tahririy o‘zgartirishlar kiritishga haqlidir.

12. Yuqoridagi talablarga javob bermaydigan maqolalar tahririyat tomonidan qabul qilinmaydi va ko‘rib chiqilmaydi.

Jurnal O‘zbekiston Respublikasi Buxoro viloyat Axborot va Ommaviy kommunikatsiyalar boshqarmasi tomonidan 2025-yil 26-dekabrda №1273056 sonli guvohnoma bilan ro‘yxatga olingan.

Tahririyat manzili: 200117, O‘zbekiston Respublikasi,
Buxoro shahri Alpomish ko‘chasi, 9-uy
Elektron manzil: <https://fanistiqbollari.uz>
Telegram raqami: -998 (91) 245-46-66

“ACADEMIC SPECTRUM” ilmiy-metodik jurnal.

*Buxoro
2026. № 2-Son.*